...ndag, 9 Juni 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3318

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Vertegenwoordigers voor de Verenigde Staten van Amerika:
M. D. BROMBERG & Associates Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

...evechten om de forten der Kruisvaarders.

...rins Bernhard landt in Canada.

INVASIE VAN SYRIË.

Britten gaan tot offensief over.

...rke Britse gemechaniseerde eenheden, gesteund door de artillerie ...den, naar vermeld, de historische ...te der kruisvaarders Banias aan...en, welke in het bezit is der ...sen op de weg van Nazareth naar ...ascus.

...et dorp heeft 300 inwoners en ligt ...t bij de eerste hoogten van het ...ongebergte, dat een van de sterkvoorste defensies is van Damascus. ...beheerst een gedeelte van de weg Tiberias naar het Syrische binnenland en door het bezit daarvan kan ...tröle worden uitgeoefend op de ...bindingswegen tussen het kustge...d van Libanon en het binnenland ...Syrië. De gehele stelling wordt ...omineerd door de ruïnes van het ...eel der vroegere kruisvaarders, ...ast as Subeibe, die de wegen naar ...rj Ayoun kunnen controleren.

...90 Kilometers naar het Westen po...eenheden van de strijdkrachten ...n De Gaulle te dringen door de ...anse Syrische defensie-linies in de ...ebel Druse bergen, welke een bas...on vormen, dat Damascus in het ...uid-Zuidoosten beschermt. Hier be...onen de gevechten op het bergpla...u, dat zeer moeilijk over te steken ...aangezien het doorsneden is met ...ijnen en enkel bedekt is met vul...anische kegels tot 1200 m. hoog. De ...volking van dit gebied bestaat uit ...000 oorlogszuchtige Drusen, die ...g een mysterieuze godsdienst uit...efenen, welke slechts bekend is aan ...kele Europeanen. Sedert zij in 1925 ...vrede leven, hebben zij verschillende bataljons aan het Franse leger ge...rd.

...ussen deze twee sectoren, waar de ...arste gevechten worden gevoerd, ...een centrale weg naar Tiberias, ...de rivier Jordaan kruist nabij de ...n ten Noorden van het meer van ...berias. Deze dringt op Syrisch ge...ed binnen ten Zuidwesten van Ku...eitra. Men gelooft, dat zowel langs ...eze weg als langs de weg van Derra ...aar Damascus een tweede colonne op...rukt.

In de kustsector, waar de weg langs de Middellandse Zee nog steeds kalm is, hebben de Britten getracht troepen te ontschepen. Tussen de kustweg door Acre en Tyrus en Banias strekt de positie van Merj Ayoun zich 20 mijl uit met een dubbele rij van heuvels met een hoogte van tussen de 600 en 700 meter, die samen een versterkte positie bieden zonder faciliteiten voor een nadering uit het Zuiden. Van de Noordelijke sector langs de Euphraatvallei zijn er geen berichten.

Naar vermeld, trachten troepen van De Gaulle een dubbele uitpersingsactie uit te voeren voor een vlugge verovering van Syrië. De Franse communiqué's berichtten, dat Syrische troepen overal langs het front dapper vechten sedert de Britten om 10.20 uur aanvielen. De Britse aanval ontwikkelt zich, naar het schijnt, op het land, op zee en in de lucht, terwijl de hoofdpoging wordt uitgevoerd als een wijde notenkraker-beweging, de kaken, waarvan de Britten in het Zuiden trachten te sluiten in de richting van Damascus en in het Noorden door op te rukken door de historische vallei van de Euphraat-rivier van Bagdad in de richting van Deir Ez Zor. De Zuidelijke arm van de notenkraker wordt zelf als een schaarbeweging gebracht in de richting van Damascus.

„De Britten hebben waarschijnlijk twee objectieven: Ten eerste, Damascus en Beyrouth met de Zuidelijke schaarbeweging te veroveren; ten tweede, langs de Euphrates optrekken tot Aleppo en zo Syrië van Turkije af te snijden.

De colonne, die in de richting van Deir Ez Zor oprukt, welke een van de belangrijkste Franse garnizoensplaatsen in Syrië is, met Aleppo als hoofddoel, bestaat blijkbaar uit zware gemotoriseerde troepen met veteranen uit de Irakese campagne. Tegelijkertijd bombardeerden de Britten de Syrische vliegvelden te Beyrouth, Damascus, Aleppo en Rayak en trachtten een kleine landing uit te voeren aan de kust ten Zuiden van Beyrouth met een sterk eskader, bestaande uit een slagschip, twee kruisers en vijf torpedojagers.

De Fransen deelden echter mede, dat de landingspartij, bewapend met sub-machinegeweren, werd gevangen genomen en de bombardementen slechts geringe schade aanrichtten. Er is geen aanduiding van het aantal Franse troepen, dat in actie is, doch men meent, dat slechts een deel van de 40.000 troepen, die normaal het garnizoen van het Mandaat-gebied vormen, reeds in de strijd geworpen is (Vichy, (AP) 8.6).

FRANKRIJK PROTESTEERT TEGEN AANVAL OP SYRIË.

Door den Fransen Ambassadeur François Pietri te Madrid protesteerde de Franse Regering tegen de Britse agressie van Syrië. Het protest werd hedenavond door Pietri overhandigd aan den Britsen Ambassadeur Hoare Vichy, (AP) 8.6).

ENKELE SYRISCHE STEDEN BEZET.

In gezaghebbende Britse kringen erkende men, dat er enige Franse opposities langs de grens van Syrië met Transjordanië is. Verder zeide men, dat de Engelsen en Vrije Fransen het dorp Merj Ayoun in Libanon op 30 tot 40 mijl van Damascus zijn binnengetrokken. Ook heeft men Tyrus aan de kust veroverd, welke plaats ligt midden tussen Haifa en Beyrouth, alsmede Derra, even over de Transjordanische grens. Men deelde mede, dat er geen biezonderheden zijn over de kracht van de Franse weerstand. Verder beschreef men de berichten uit Vichy, dat de Britten Syrië uit vier richtingen binnenvallen slechts als zijnde erop gericht om een Britse verklaring betreffende de plannen uit te lokken. Geen bevestiging werd van Britse zijde gegeven over de berichten van Britse landingen aan de kust van Libanon. (Londen, (AP) 8.6).

DE BALANS IN HET MIDDEN-OOSTEN.

Een Britse militaire bron deelde mede, dat de Duitse penetratie van Syrië met detachementen van de luchtmacht en een vooruitgeschoven kern van een expeditie-leger de gehele machtsbalans in het Midden-Oosten in gevaar bracht. Een hoge Britse officier zeide: „Het is thans de zaak van nu of nooit voor ons. Indien wij de Duitsers in staat stellen om Syrië te nemen konden wij Suez gerust vaarwel kussen. Hitler kan niet veel doen in de Westelijke woestijn met die schroeiende zomerhitte, doch indien wij ons inhielden, zou hij klaar staan om ons van twee zijden te bestoken, vanuit Syrië en Libye. (Ankara, (AP) 8.6).

JAPANSE KOPSTUKKEN CONFEREREN OVER RELATIES MET NEDERLANDS OOST-INDIË

De Hoofden van het Japanse Ministerie van Buitenlandse Zaken en de gewapende strijdkrachten, alsmede van de andere Ministeries confereerden over de vastgelopen Japanse onderhandelingen met Nederlands Oost-Indië. Er zijn uitdrukkingen van vrees in de pers, dat de toestand ernstig wordt. Het officiële nieuwsagentschap Domei zei: „De onderhandelingen drijven af naar een politieke oplossing, welke ernstig de voorgestelde vestiging van een Groter Azië zou kunnen beïnvloeden. Niettegenstaande de scherpe houding van Nederlands-Indië beschuldigen de Japanners de Verenigde Staten en Groot-Brittannië van inmenging voor een uitstel in de overeenkomst. Deze opinie is echter niet door de Regering uitgedrukt.

Van betrouwbare ingelichte zijde werd gezegd, dat Japans dringende behoefte aan ruwe materialen van zulke plaatsen als de Nederlandse bezittingen het noodzakelijk maken, dat enige soort van overeenkomst bereikt wordt en dat de onderhandelingen zouden moeten worden voortgezet, ongeacht de huidige stand.

Naar vermeld, worden de materialen, welke nodig zijn om in Japans behoeften te voorzien, beschreven als overdreven, gezien ook de grote hoeveelheden olie, katoen en soyabonen, die Duitsland bereiken met Japanse hulp. Ook zegt men, dat de Trans-Siberische spoorlijn niet in staat is veel verkeer te verzetten. Van ingelichte zijde deelde men mede, dat Japans houding ten opzichte van de tegenvoorstellen van Nederlands Oost-Indië niettegenstaande het onbevredigende karakter er absoluut een is van geduldige overweging. Naar men zeide, zou niets gewonnen kunnen worden door een bruuske actie op het punt, waarop de zaken nu staan (Tokio, (AP) 8.6).

AMERIKANEN NAAR DAKAR?

Het Spaanse weekblad „El Mundo" deelde mede, dat de Verenigde Staten een leger-divisie hebben gezonden naar Puerto Rico, welke slechts daarheen zou zijn gegaan, teneinde een landing in Afrika voor te bereiden. Het tijdschrift zeide: „Een gemotoriseerde divisie is niet van nut op het Caraïbische eiland, terwijl er geen mogelijkheid meer bestaat om in Europa te landen. Het waarschijnlijke doel is dus Dakar (Madrid, (AP) 8.6).

DE TERUGROEPING VAN SIR STAFFORD CRIPPS NAAR LONDEN.

Een bericht van een Brits nieuwsagentschap uit Stockholm haalde aan wat het nieuwsblad „Social-Demokraten" van Stockholm had geschreven: „Berlijn verraadt een nieuwsgierige belangstelling in de vlucht van Sir Stafford Cripps, den Britsen Ambassadeur in Rusland van Moskou naar Stockholm en zijn naderend bezoek aan Londen." Het bericht deelde mede, dat de correspondent van het nieuwsblad te Berlijn meldde, dat politieke kringen aldaar van mening waren, dat de Secretaris van Buitenlandse Zaken Athony Eden Cripps naar Londen riep, aangezien hij in onzekerheid verkeert omtrent Ruslands houding ten opzichte van zowel Duitsland als Groot-Brittannië. (Londen, (AP) 8.6).

CONSTRUCTIE VAN DE STALIN-LINIE VERSNELD.

Een bericht van de „Tribune de Genève" uit Helsinki deelt mede, dat Rusland de bouw van de Stalin-linie, die zich uitstrekt van de Golf van Finland naar de Zwarte Zee, versnelt. Een bericht uit Moskou van het zelfde nieuwsblad meldde een serie legermanoeuvres en voegde daaraan toe, dat de boeren van de Oekraïne en Wit-Rusland, speciaal in de vroegere Poolse gebieden, worden overgebracht naar Siberië en Noord-Rusland en de overige bevolking in sommige grensgebieden ook wordt weggehaald. (Bern, (AP) 8.6).

DE OVEREENKOMST TUSSEN SPANJE EN HET VATICAAN.

Alle Spaanse nieuwsbladen publiceerden hoofdartikelen, waarin de regeling van de verschillen tussen het Vaticaan en Spanje door het tekenen van een accoord op Zaterdag wordt geprezen. De vacante plaatsen in Spanje, die thans onder de nieuwe regeling gevuld moeten worden, zijn die van Aartsbisschop van Toledo en Primaat van Spanje [merkwaardig: de Aartsbisschop van Toledo is tevens Patriarch van West-Indië volgens een hem in 1540 verleend privilege. — Red.] en die van Bisschop van Barbastro, Almeria, Barcelona, Cadiz-Ceuta, Ciudad Rodrigo, Cuenca en Guadix.

De vacante Bisdommen worden op het ogenblik bestuurd door Apostolische Administrateurs, met uitzondering van Vitoria en Lernda, waar twee Bisschoppen tijdelijk zijn benoemd (Madrid, (AP) 8.6).

DE DEFENSIE VAN MEXICO.

Kringen, die nauw verbonden zijn met het Ministerie van Defensie, deelden mede, dat plannen worden gemaakt om de artillerie-sterkte van 8 op 26 batterijen te brengen. Ook wordt een recruterings-campagne verwacht om het leger uit te breiden tot 75.000 man.

PRINS BERNHARD DAALT OP CANADA'S KUST

Prins en Prinses tot eind Juni samen.

Zondagmorgen wandelde Prins Bernhard de keuken binnen van de villa, waar Prinses Juliana en de kleine prinsesjes wonen. Prinses Juliana was toevalligerwijze juist in de keuken doende het ontbijt klaar te maken. Het onverwachte weerzien was ontroerend. Geheel onverwachts was Prins Bernhard uit Groot Britannië gevlogen, Zaterdagavond daalde hij op Canada's kust in een ongenoemde plaats. Hij reisde door naar Ottawa, waar de zo juist vermelde onverwachte ontmoeting Zondagmorgen plaats vond.

De Prins zag er goed uit, zegt het telegram.

Gisteren zijn de Prins en de Prinses naar de Verenigde Staten vertrokken, waar zij een bezoek zullen brengen aan „Holland Michigan" (streek met bollenvelden als in de Hollanden), Boston, Princeton etc.

Volgende week Dinsdag, 17 Juni, keren Prins en Prinses terug naar Ottawa.

De Prinses blijft daar nog enkele weken om het met zijn Gade de verjaardag te vieren en daaarna zijn functie in Groot Britannië weer op te nemen.

MINISTER WELTER VOOR DE CUROM.

Hedenmiddag om 12.30 uur heeft Minister Welter een rede voor Radio-Curom gehouden. Dit werd eerst Zaterdagavond na de aankomst bekend gemaakt, zodat het niet meer in de Zaterdag-editie kon worden opgenomen.

De Redactie hoopt in staat te zijn morgen de officiële text van de rede te kunnen publiceren.

Het nieuws van vandaag.

In de 11e eeuw trokken troepen wanordelijke ridders, bedelaars, vromen, avonturiers, monniken en nietsnutten uit West Europa naar het Oosten. De vromen vol vuur om de Heilige Plaatsen op de Mohammedanen te gaan heroveren; de rest — in de meerderheid — om carrière te maken in gebieden waar de eenogigen koning zijn in het land der blinden. De kruisvaarders, zoals deze troepen van mensen heetten, vochten in het Midden Oosten. Van tijd tot tijd hadden ze wel eens succes en dan bouwden ze forten, kerken en kloosters, zo hecht, dat ze nu nog overeind staan. Prachtige bouwwerken zijn het. Vandaag doen ze nog enige dienst.

Tussen Nazareth en Damascus staan deze forten bij dozijnen, als ze niet van de kruisvaarders zijn, zijn ze door anderen gebouwd, een duizend jaar voor hen of erna. Op de voorpagina leest u omtrent de gevechten in deze buurt. Enkele Syrische steden zijn door Britten en Vrije Fransen bezet. Acre, op het gebergte met de liefelijke naam van Carmel, komt in het geding als strategisch punt. Dat was het al in 1189, toen 80.000 kruisvaarders het leven verloren bij een beleg van twee jaren. Voor een eeuw werd Acre (of Acca, Acco en andere schrijfwijzen) toen de hoofdstad van het ruggemergloze Latijnse koninkrijk in het Midden Oosten. Naar de ridders van St. Jan werd het later St. Jean d'Acre genoemd. Het was ook een strategisch punt ten tijde van landveroveraar Napoleon, die hier zijn hoofd stiet.

St. Stafford Cripps, de Britse gezant in Moskou, is naar Londen vertrokken, men gist naar de reden (blz. 1).

De Stalin-linie, die van de Finse Golf tot aan de Zwarte Zee zal lopen, wordt in een hurry afgemaakt.

Spanning Nederlands Oost Indië — Japan — zie eveneens de voorpagina.

De Verenigde Staten zetten een gemechaniseerde divisie op Porto Rica aan land. Een Spaans blad maakte de opmerking, dat zulk een divisie weinig zin heeft op een eiland, dus wel eens voor Dakar bestemd kon zijn (blz. 1).

Irak heeft de diplomatieke betrekkingen met Italië verbroken (blz. 3).

Over de overeenkomst tussen het Vaticaan en Spanje, leest u op blz. 1.

Minister Welter voorziet na de vrede veranderde structuur in het bestel des Koninkrijks.

DE ROEPING VAN CURAÇAO.

Binnenkort sterker beroep op vrijwillige offervaardigheid.

Dat het thans, men zou bijna zeggen door de nood gedwongen, voor de eerste maal in de geschiedenis is, dat een minister een van de overzeese gebiedsdelen des Rijks bezoekt, is een feit, dat in een komende nieuwe wereldorde zeker niet meer zal mogen voorkomen. Er is een Engels spreekwoord, dat zegt: „every cloud has a silver lining". Misschien zal een van de vruchten van de aan barensweeën zoo rijke tijd, welke de wereld thans beleeft, deze zijn, dat er een groter besef van saamhorigheid gaat bestaan bij de vier landsdelen. Was het op papier al een vooruitgang dat deze successievelijk promoveerden van kolonie tot gewest tot gebiedsdeel, in de practijk bleek er van een besef van gelijkwaardigheid der verschillende rijksdelen totaal niets. En de belangstelling, die van overheidswege voor deze overzeese landsdelen bestond, was zo minimaal, dat de overheidspersonen de tijd niet konden vinden om door persoonlijke bezoeken te doen blijken, dat deze belangstelling toch wel bestond.

In een hoofdartikel van jl. Vrijdag zijn in dit blad reeds de belangen afgewogen van een bezoek des ministers aan Curaçao, dan wel een bezoek van den gouverneur aan Londen. De conclusie was, dat onder de huidige omstandigheden een gouverneur zeer moeilijk van zijn post gemist kan worden, al zal in een nieuwe komende orde een van de taken der landsbestuurderen zeker de omvangrijke bezigheid zijn: reizen.

Dat Minister Welter in een radiorede verleden week te kennen gaf met hoe groot genoegen hij de gelegenheid had aangegrepen om ook Curaçao te bezoeken, dat hij zijn eerste bezoek reeds zo spoedig door een tweede liet volgen, dat hij de vele besognes die zulke officiële tijdverliezen medebrengen, benevens nog de tijd vond om ook Aruba en Bonaire te gaan bezoeken, dat hij practisch aan alle verzoeken om ontvangen te worden kon voldoen, dat hij een persconferentie waarvoor 3 kwartier was uitgetrokken op het programma met nog eens 3 kwartier verlengde, en de pers — wat op Curaçao uitzondering is — geheel au sérieux nam, dit alles toont, dat deze belangstelling wel diep wortelde en gemeend was.

Het werpt slechts de vraag op: waarom een minister nu, in deze oorlogstijd, tijdens welke een minister toch werkelijk in Londen ook wel iets te doen heeft, wel tijd kon vinden voor een zo lange tocht, terwijl zulks in vredestijd niet mogelijk was.

Dat er in zulk een bestel iets mankeert, was een van de onderwerpen, die ter sprake zijn gekomen bij de persconferentie, die de Minister toegestaan had op Zaterdagmiddag en waarbij de vertegenwoordigers van alle plaatselijke couranten aanwezig waren.

Een van de vragen, die den minister gesteld werden, gewaagde van de rede van Hare Majesteit, die in haar laatste rede perspectieven opende van een mogelijk andersoortige verhouding van de Overzeese Gebiedsdelen t.o.v. Nederland in Europa.

Komende Nederlandse wereldrijk zal geheel anders van structuur zijn t.a.v. Overzeese Gebiedsdelen.

De Minister antwoordde hierop met te verklaren, dat inderdaad de oorlog de positie van de Overzeese Gebiedsdelen t.o.v. het Moederland principieel gewijzigd heeft.

„Allereerst Nederlands Oost Indië, aldus de Minister, een rijk, dat op zichzelf een macht in de wereld is, dat thans getoond heeft zichzelf te kunnen redden".

Wat de Westindische gebiedsdelen betreft, meende de Minister dat ook hier een andere verhouding zal worden geschapen. De Minister vond hier gelegenheid te wijzen op de noodzaak van wederzijdse toenadering tussen Suriname en Curaçao.

Een vragensteller vroeg hieromtrent nadere toelichting.

„Lang voor de oorlog was ik reeds bezig met het vraagstuk van afzegebied voor Suriname in Curaçao, zo zei Minister Welter. En inderdaad is er de laatste 2 à 3 jaren reeds een verbetering te bespeuren. Een grote moeilijkheid blijft de scheepvaart. Doch samenwerking tussen Suriname en Curaçao op economisch gebied blijft in hoge mate aangewezen. Men kan in dit opzicht niet alles van de Regering verwachten. Zij doet wat zij kan, doch vooral gedurende de oorlog is haar macht te dezen aanzien niet zo groot. „Help uzelf, dan helpt u God", dat is het eerst aangewezen punt. De pers doet een nationale daad met deze eenheidsbeweging te steunen".

Terugkerende op de verhouding van

de Westindische gebiedsdelen t.a.v. het Moederland, zei Minister Welter, dat de betekenis van Curaçao en Suriname niet onderschat moet worden. Het gebiedsdeel Curaçao heeft met zijn olieraffinaderijen een enorme betekenis. Suriname is als bauxiet-leverancier van groot belang. **Ongeveer 60 % van alle aluminium in de Verenigde Staten komt van het Surinaamse bauxiet.** Dan is een punt van wederzijdse samenwerking, bijvoorbeeld de maïs. Curaçao is een groot maïs-consument. Dit zou meer uit Suriname kunnen worden aangevoerd.

„Het is wel zeker, aldus de Minister, dat dit alles zal medewerken om na de vrede **een verandering tot stand te brengen in de structuur van het Rijk, waarbij met de plaats van de Overzeese Gebiedsdelen in het bestel van het Koninkrijk meer dan tot voorheen rekening zal worden gehouden".**

Ook kwam in dit verband ter sprake de quaestie van de verhouding tussen Ministers en volk, een probleem, dat urgent was i.v.m. het ontbreken van een volksvertegenwoordiging.

De Minister, de zaak toelichtend, sprak over de plannen, die in „Vrij Nederland" en andere tijdschriften wel geopperd waren: de vorming van een soort parlement uit de Nederlanders in Groot Brittannië, al of niet gezamenlijk in een Raad verenigd met gekozenen uit de drie vrije gebiedsdelen. De Minister was hier geen voorstander van, nl., omdat het betrekkelijk kleine aantal Nederlanders in Groot Brittannië niet representatief kan worden geacht voor de 9 millioen in Nederland.

„Het komt er momenteel op aan, aldus de Minister, dat de leden der regering zoveel in hun vermogen is persoonlijk contact scheppen en houden met het volk. Maar wat er gebeuren gaat, wanneer — wat God verhoede! — de oorlog eens lang zou duren, dat weet ik niet. Het gevaar is immers groot, dat op deze wijze de regering een te autoritair karakter krijgt."

Komt de Regering met lege handen terug na de vrede?

Wordt er thans reeds aan plannen gewerkt deze veranderde structuur betreffende? Met andere woorden: komt de Regering na het sluiten van de vrede in het land met een programma, of komt zij met lege handen? Het is toch wel duidelijk, dat zij Nederland, zijn bewoners, zijn mentaliteit geheel en al veranderd zal vinden dan deze waren vóór 10 Mei 1940.

De Minister antwoordde hierop, dat er over veranderde toestanden in Regeringskringen wel wordt gesproken en gedacht, doch dat **het nu nog niet de tijd is om met geformuleerde hervormingen te komen.** Deze kunnen nimmer worden geformuleerd zonder dat de bijkans 9 millioen Nederlanders, die in Europa wonen, vrije zeggingsmacht hebben. **In een nieuw en vrij Nederland toch, zou de Regering zeker meer verantwoording schuldig zijn aan het volk dan tot voorheen het geval was.**

„Geen mens denkt, dat na de terugkeer in Nederland de toestanden, zoals die voor 10 Mei 1940 waren, zullen worden gecontinueerd. Integendeel, daar zullen grote veranderingen zijn. Doch de tijd is nog niet daar om nu reeds plannen voor deze veranderingen op te stellen, omdat de Regering niets weet van de toestanden in Nederland".

— U bedoelt, dat de Regering evenveel weet als de buitenstaander en geen interne informatie heeft?"

„Juist, het klinkt vreemd, maar de Regering in Londen is volkomen onwetend van wat in Nederland plaats vindt, van wat daar gebeurt. Zij moet evenals u, afgaan op berichten, die uitlekken".

Nederlandse Unie biedt mogelijkheid politieke organisatie buiten N. S. B.

— Wat denkt Uwe Excellentie van de Nederlandse Unie?

„De Regering heeft zich daarover nimmer uitgesproken. Ik kan u dus niets van haar houding zeggen. Wel wil ik u als mijn persoonlijke mening zeggen, dat het ook al zeer moeilijk is om over de Nederlandse Unie een bepaalde mening te formuleren. Men is er in hogere kringen persoonlijk niet zo zeer tegen. Persoonlijk ken ik twee van de voormannen van de Nederlandse Unie zeer goed: Linthorst Homan en de Guay. Beiden zijn goed betrouwbare patriotten. Het heeft zeer de aandacht getrokken, dat in het programma niet gesproken werd van het Huis van Oranje.

Het is evenwel duidelijk, dat ook de Nederlandse Unie ervan overtuigd is, dat er van een Nederland zonder de medewerking van het Huis van Oranje niets zal komen. In Nederland is de politieke formatie van het volk naar de religieuze scheidingslijnen steeds zeer populair geweest. Er bestaat een mogelijkheid, dat deze verdeling in de toekomst niet zal bestaan, dat er een grotere eenheidsgedachte bij het Nederlandse volk zal bestaan. In elk geval is het thans zo, dat aan de politieke partijen, die aan godsdienstige groeperingen gebonden zijn, momenteel door de Duitsers de mogelijkheid van meningsuiting is ontnomen. Ik geloof, dat men de Nederlandse Unie moet zien, als een poging, om aan het Nederlandse volk de mogelijkheid te verschaffen van politieke organisatie buiten de N. S. B. Dat daar behoefte aan was, blijkt wel uit het aantal leden, dat momenteel reeds over de 2 millioen is, waarvan enkele honderdduizenden katholieken, zodat men er van verzekerd kan zijn, dat de ware vaderlandsliefde er diep in zit".

De Minister wist niet, of van de zijde van het Nederlandse episcopaat mogelijk een uitspraak over de Nederlandse Unie was gedaan.

Over de spanning tussen Japan en Nederlands Oost Indië, een onderwerp, dat natuurlijk al spoedig ten tapijte kwam, kon de Minister niet veel zeggen, waarvan hij publicatie kon toestaan, hangende de ontwikkeling van zaken in het Verre Oosten. Slechts lichtte de Minister de quaestie zo toe, dat Nederlands Oost Indië een groot producent is van primaire grondstoffen: rubber, tin en bauxiet. Deze stoffen wil Nederlands Oost Indië wel aan Japan leveren, doch slechts in die mate als Japan voor eigen consumptie nodig heeft. **De Transsiberische spoorlijn is de grootste lek in de blokkade** en Nederlands Indië kan natuurlijk niet gedogen, dat een surplus van aan Japan geleverde stoffen verder vervoerd wordt naar Duitsland.

Binnenkort dringend beroep op Curaçao om vrijwillige financiële hulp.

De Minister deed de mededeling, dat binnenkort een beroep op Curaçao zal worden gedaan wat de financiële bijdrage in de oorlogsvoering betreft. Voorlopig zal dit een vrijwillige steun blijven. Vrijwillige bijdragen, aldus de Minister, verdienen de voorkeur boven belasting. Zij tonen de belangstelling en zijn een spontaan bewijs van medeleven van de Overzeese Gebiedsdelen met de bondgenoten en het Moederland. In de Engelse pers wordt over deze medewerking van Indië, Curaçao en Suriname veel geschreven. Indië is natuurlijk groter dan Curaçao en het Spitfire-comité en het Prins Bernhardfonds zijn daar grote organisaties met eigen gebouwen geworden. Wel zal er binnenkort een nog sterker beroep op u worden gedaan, maar voorlopig blijft alles vrijwillig, zolang dat mogelijk is.

Minister prijst enthousiast werk der zeelui.

— Het aandeel van Nederland in de oorlogvoering is zo weinig bekend, merkte een der heren op.

In zijn antwoord werd de Minister enthousiast voor het aandeel dat de Nederlandse zeelui van marine en koopvaardij praesteren. In Engeland alleen al zijn 8000 Nederlandse zeelui. Maar zij komen telkens maar voor korte tijd en gaan dan weer zee op. Voortdurend worden ze getorpedeerd, beschoten, met bommen geworpen. En allen hebben vrouw en gezin, hun ouders, hun verloofde, hun vrienden in Nederland. In Liverpool zag ik 5—6 Nederlandse schepen onder de bommen liggen. De mensen klagen niet, ruimen de boel op en gaan de zee weer op. **De Nederlandse zeelieden vormen een zo belangrijk onderdeel van de geallieerde oorlogsmachine, dat zonder hen de kansen heel wat ongunstiger zouden staan.**

Dan is daar de oorlogsmarine. Een betrekkelijk klein gedeelte is maar ontsnapt. Die naar Engeland zijn overgekomen, dienen vooral voor de kustverdediging, helpen dus allereerst bij de oorlogvoering in en rond Groot Brittannië zelf. Maar ook elders doet de Nederlandse marine een en ander. Vlak hier in de buurt, heeft de Van Kinsbergen reeds herhaaldelijk verdienstelijk werk verricht. Nog slechts enkele dagen geleden door het aanhouden van een Frans schip met 210 Duitsers, die zeker met allesbehalve vriendschappelijke bedoelingen naar Martinique wilden gaan. Dat ligt voor de hand. Ik was onlangs in Sydney, waar de „Oranje" lag ter beschikking gesteld van Groot Brittannië voor het vervoer van gewonden. Het schip wordt geheel verbouwd op kosten van de Indische Regering. Dit zijn enkele feiten van het vele, dat in 's lands belang niet mag worden gezegd.

De grootse roeping van Curaçao.

Het Nederlandse volk wordt omnium consensu overal bewonderd om zijn principiële houding in het verzet. Met name in de Amerikaanse bladen treft mij dat telkens weer. Wat dit betreft heeft Curaçao, gelegen binnen de invloedssfeer van Latijns Amerika, een grootse roeping. Het Spaans is de tweede wereldtaal. Vanuit Curaçao, meer nog dan vanuit Suriname, dat slechtere verbindingen heeft met de achterland, moet de propaganda in het Spaans uitgaan. Voor de Grootnederlandse cultuur uitgaan. Ik moet daarbij een beroep doen op u, heren van de pers. Het is mij bekend, dat de plaatselijke Curom-zender versterkt zal worden. Ook dat is van belang. Men zal zich meer en meer op de propaganda in het Spaans moeten toeleggen. Een propaganda, niet zoals de Duitsers die voeren, maar een propaganda, die bekend maakt, wat er aan cultuur, aan kunst en aan beschavingswaarden in het Nederlandse volk liggen.

Minister Welter bezoekt Bonaire.

Om kwart voor tien vertrok de K.L.M.-machine van Hato, die Minister Welter naar Bonaire zou brengen. In het vliegtuig zaten, behalve den Minister, den Gouverneur en diens onafscheidelijken Adjudant, Lt. Emil van de Laarschot, nog de Heren Ir. C. Frederik C. Meuser, namens de K.L.M., de heren Dr. F. L. Rutgers en Mr. W. G. Peekema met Mr. C. F. Gronemeijer, Procureur Generaal Mr. Th. van der Laan en Politiefotograaf Linker.

Even over tienen landde het vliegtuig op Bonaire en een van de zeldzame momenten uit het leven van dit eenzame, maar aan natuurschoon zo wonderrijke eiland ving aan. Menigten publiek stonden aan het vliegveld het ogenblik te verbeiden een Minister te zien. De Heer Gezaghebber Piet van Leeuwen was daar met een Commissie van Ontvangst, bestaande uit de beide Landraden de heren C. E. B. Hellmund en L. D. Gerharts, Pastoor Cornelius Heijnsbroek O.P., Ds. van Essen, Ontvanger Nicolaas Royer en Dr. Gelfman.

Onder commando van sergeant majoor Visser was een erewacht van de militaire politie aanwezig om de eerbewijzen te brengen. Verder was de normale bewaking van het vliegveld aangetreden.

Het gezelschap vertrok terstond naar het huis van den Gezaghebber, waar de Commissie van Ontvangst weer de honneurs waarnam. Champagne werd ontkurkt en gedronken en Gezaghebber Piet van Leeuwen sprak een rede uit, waaraan het volgende is ontleend:

„Excellentie, het is mij een grote vreugde namens de bevolking van het eiland Bonaire U hier hartelijk welkom te heten. Aanvankelijk had niemand kunnen denken, dat U bij uw korte bezoek aan het Gebiedsdeel ook nog de tijd zoudt kunnen vinden om ons Eiland te komen bezoeken. Dat U toch naar Bonaire gekomen zijt, vervult ons allen met grote vreugde......

Op dit Eiland bestaat evenals op de andere eilanden de vaste wil vol te houden in de strijd voor de Nederlandse zaak...... niemand die er aan twijfelt, of de overwinning zal aan de geallieerden zijn...... God moge aan H.M. de Koningin de wijsheid en de kracht schenken bij de moeilijkheden van Haar beleid...... Ik moge Uwe Excellentie vragen aan Hare Majesteit wel te willen rapporteren over de gevoelens van saamhorigheid, die op Bonaire bestaan in de grote zaak".

Minister Welter antwoordde in hartelijke woorden op de rede van den Gezaghebber en uitte als zijn mening, dat de overwinning zeker aan onze zijde zal zijn. „Aan Hare Majesteit zal ik uitvoerig hebben te rapporteren over mijn reis, en uiteraard zal daarbij het in de tegenwoordige tijd zo belangrijke eiland Bonaire niet worden vergeten......"

In auto's reed het gehele gezelschap daarna naar het Interneringskamp. De Minister bezichtigde allereerst het gebouw van de bewakingstroepen, liep door het mannenkamp van de Duitsers, ging verschillende afdelingen binnen, sprak en keek, liep door naar het mannenkamp van de Nederlanders, die in een gesepareerd gedeelte zijn ondergebracht in overeenstemming met de internationale voorschriften dienaangaande, ging vervolgens weer terug om het vrouwenkamp in ogenschouw te nemen. Het waren vooral de Gouverneur en de Gezaghebber, die den Minister steeds voorlichtten. Maar de Minister was zeer geïnteresseerd en betrok ook anderen in het gesprek, allereerst Procureur Generaal van der Laan en Luitenant Meijer. Verder sprak de Minister met de kampchefs der diverse afdelingen.

Nadat het kamp bezichtigd was, ging men naar Fort Oranje, waar het grootste gedeelte van het bewakingsdetachement is gelegerd. De keuken had 's Ministers volle aandacht, evenals de antieke kanonnetjes op de fortmuur.

Ten huize van den Gezaghebber gebruikte men de lunch en daarna trok een stoet van auto's de hobbelweg op naar de zoutpannen, de flamingo's, de hondenhokjes die vroeger als slavenwoningen dienst deden, en de pyramiden, die eerlang den schippers als herkenningsteken dienden om bij de juiste zoutpan aan te komen. Bij de tweede zoutpan had men genoeg gezien en ruimschoots gehobbeld om terug te keren. Toen stond Guatemala op het programma, waar de Joodse geïnterneerden zijn ondergebracht, die gelijk vroeger in dit blad werd uiteengezet (nr. 3230), zulk een begrijpende en loyale houding aannemen en van hun gedwongen internering trachten het beste te maken wat er van te maken valt. De Minister bemerkte deze houding, al zeer spoedig, bezichtigde niet alleen het woonhuis, maar wandelde ook alle tuinen door. Een van de geïnterneerden wandelde met den Minister mede om voor te lichten.

Het uur van vertrek was reeds gekomen. Op het vliegveld werd nog een koele dronk genomen en daar vloog de K.L.M.-machine weer terug naar Curaçao's Hato.

Twee unieke gebeurtenissen uit Bonaire's historie: de internering van medemensen om politiek-strategische redenen van landsbelang, het bezoek van hoogsten overheidswege.

CURACAO.

DE H. ROZENKRANSKERK.

Op Sacramentsdag, as. Donderdag, zal de Gezongen H. Mis niet plaats hebben om 6.30 uur, zoals in de kerklijst vermeld stond, maar om 5.— uur.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Ajax II — Olympia II 2 — 1.
Argentina — Olympia jr. 0 — 2.
Competiewedstrijd 2e klasse:
S.O.O.S. — Tropiaals 1 — 6.
1e klas: Athene — Ajax 0 — 2.

PATER LEO VAN HEGELSOM O. P. †.

Morgen om 7 uur zal er een Requiemmis worden opgedragen voor de zielerust van pater Leo van Hegelsom in de kerk van Santa Rosa.

De overleden priester was hier jarenlang pastoor.

ZIEKENTRIDUUM.

Hedenavond begint op Zaquito een ziekentriduum. De predikaties worden gehouden door Zijn Excellentie P. I. Verriet O.P. Het triduum zal gesloten worden op Sacramentsdag met een lof in de open lucht.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Kalfsoester, geb. aardappelen, doperwten.
Morgen: Zuurkool met worst en spek.

Agenda:

Maandag, 9 Juni 19.30 uur
Competitie biljarten „B" klasse.
Dinsdag, 10 Juni 19.30 uur
Competitie biljarten „C" klasse.
Woensdag, 11 Juni 19.30 uur
Competitie biljarten Hoofdklasse.
Vrijdag, 13 Juni 19.30 uur
Competitie biljarten „A" klasse.
Zondag, 15 Juni 17.30—19.30 uur.
Thé-dansant m.m.v. de „Oranje-Band".

WACHTDIENSTEN.

Maandag, 9 Juni 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
Shipping & Suplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 57.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

VEKOPING.

Op Dinsdag 10 en Woensdag 11 Juni as. van 16 — 18 uur zal in huis 134 Negropont (naast de ijsfabriek) worden verkocht de inboedel, toebehoord hebbende aan wijlen den heer P. J. Labrijn.

Verkocht zullen worden.

compleet zit-, eet- en slaapkamer ameublement; enig keukengerei en serviesgoed; een ijskast; een stofzuiger; een babyweegschaal; een „Philips'5 radio-toestel, type 316 X; een Cine Kodak 8 mm filmopname apparaat model 160 in leren tas, met projectie apparaat; projectiescherm en verder toebehoren; tevens enige andere huishoudelijke artikelen.

Curaçao.

MINISTER WELTER.

Zaterdagmiddag is Minister Welter zeer content en onvermoeid uit Suriname teruggekomen. Op Hato stond de erewacht reeds weer in het gelid. De Minister sprong uit het vliegtuig, begroette den Gouverneur, diens Adjudant en de gewone stoet van Hoofdambtenaren en Hoofden van Dienst, nam daarna plaats om een defilé van de Nederlandse en Britse troepen gade te slaan. De Britten marcheerden onder commando van Lieutenant Colonel Hughes Hallett. Zij dribbelden voorbij op de bij de Britten gebruikelijke „quick march", een manier van lopen, die naar men zegt zeer weinig energie van de marcherenden vergt. De Nederlandse troepen marcheerden in de normale paradepas onder commando van Kapitein Langeveld.

Met den Minister stonden voorts de Gouverneur, de Algemeen Militair Commandant Kolonel van den Donker en de andere leden van het hoge gezelschap de voorbijrukkende troepen gade te slaan.

In de stad werd druk gevlagd. Op de schipbrug was een verschoten vlag gehesen, zodat men feitelijk niet eens meer zien kan of de vlag misschien ondersteboven hangt, het publiek was in de weer en de Minister blij in het windrijkere Curaçao terug te zijn om even te verpozen alvorens de persconferentie een aanvang nam.

Over deze persconferentie wordt op de voorpagina van deze editie het nodige gezegd.

Des avonds ontving de Minister den Apostolischen Vicarius met Secretaris. Het onderhoud, waarover niets werd bekend gemaakt, duurde tot zeer laat in de avond.

Zondagmorgen vierden Minister Welter en Gouverneur Wouters de H. Eucharistie mede in de St. Annakerk, aan welker poort zij door Mr. S. G. C. van der Veen Zeppenveldt werden afgehaald en naar de voor hen bestemde gestoelten werden geleid. Op het plein interesseerde de Minister zich voor het standbeeld van Curaçao's eersten Apostolischen Vicarius.

Na afloop van de kerkdienst en ontbijt vertrokken de hoge heren naar Bonaire, waarover in de desbetreffende rubriek op blz. 2 een en ander te vinden is.

Na terugkomst bezichtigde Minister Welter de werkplaatsen der K.L.M., zodat het laat werd eer men thuis kwam.

Pas om 18.30 uur was men weer terug binnen de poorten van het Gouvernementshuis. En vandaar ging het naar het huis van den Heer Joseph Alvares Correa, den Directeur van Maduro's Bank. Er was een dis toebereid door den Heer en Mevrouw Correa, waaraan de Minister, de Gouverneur, mevrouw en mejuffrouw Wouters en Lt. Adj. van de Laarschot waren uitgenodigd. Tevens zaten aan de Heer en Mevrouw Salomon A. L. Maduro, de Heer en Mevrouw Max Henriquez Correa en Mevrouw Bequita Maduro. De gastheer stelde een dronk in op het heil van Hare Majesteit, die door den Minister in warme bewoordingen werd beantwoord. Op tafel kwam een uniek menu, bijna alle Curaçaose gerechten, vruchten, kazen („keshi jená"), etc.

Hedenmorgen heeft de Minister reeds om 8 uur een bespreking gevoerd met de Raad van Bestuur, de Heren Gorsira, Mr. van der Veen Zeppenveldt, en A. G. Statius Muller. Toen deze conferentie beëindigd was, ontving de Minister een Commissie uit de Staten bestaande uit de Heren John H. Sprockel, C. Nic. Winkel, Jan Rustige, Isaac H. Capriles. Dr. da Costa Gomez. Over beide conferenties was tot het ter perse gaan nog geen officieel communiqué uitgegeven.

Hierna is het gezelschap vertrokken naar de hoedenvlechtschool te Barber, waar de Minister buitengewone belangstelling aan de dag legde voor dit handwerk van de meisjes. Ook in het Helfrichdorp vond de Minister gelegenheid verschillende malen zijn tevredenheid te betuigen over hetgeen hier gedaan wordt om het boerderijbedrijf op Curaçao op een hoog hygiënisch peil te brengen.

Vanmiddag gaat men met Mr. Franke spreken en de Administratie van Financiën bezoeken. Dan naar de C.P.I.M. en tenslotte naar het diner, waarover Zaterdag reeds is bericht.

CADEAUX.

Frater Maria Ewaldus heeft den Minister aangeboden een gebonden album met 50 pagina's van honderden foto's betreffende de drie Benedenwindse eilanden van dit Gebiedsdeel. Dit geschenk werd gemaakt namens de Fraters van Tilburg. Op de band staan twee schilderijen van den Heer Cornelis Pieters, den onderwijzer aan de St. Jozefschool, die als schilder reeds een goede naam verworven heeft.

Dit album is werkelijk een mooi stuk werk en een voortreffelijk aandenken aan 's Ministers verblijf hier. Ook de bandschildering doet het goed.

De Heer Arnold Kreps heeft namens de Curom een oranje-leren étui aangeboden, inhoudende de nationale programma's van gedenkdagen na 10 Mei 1940, Koninginnedag, Kerstdagen, Oud en Nieuw Jaar, Sterfdag van Koningin Emma, 10 Mei herdenking, alsmede een lijst van medewerkers van de Curom, rooster van werkzaamheden, een rapport over de omroep-organisaties en plannen voor de propaganda van de Nederlandse gedachte.

BLOEMEN OP HET PALEIS.

Mevrouw Wouters ontving enkele mooie bloemstukken van Mevrouw Kielstra, echtgenote van den Gouverneur van Suriname. In de balconkamer van het paleis staat een ruiker orchideeën opgesteld, terwijl in de hal, bekend om haar mooie uit een nog niet vertechniseerde tijd stammende houtwerken, een schitterende vaas met oranje-kleurige bloemen staat.

CUROM-NIEUWS.

Programma **Di.:** 8.35 Nieuwsbulletin.
12.15 Nieuwsbulletin, gevolgd door lunchmuziek.
19.30 Gevarieerd Programma.
20.00 Grepen uit onze geschiedenis, door den Heer Meyer, leraar M.O. Geschiedenis.
20.30 Nederlands Nieuws en Nieuwsberichten.
20.45 Carrol Gibbons and the Savoy Hotel Orpheans.
21.15 Fragmenten uit bekende opera's.
21.45 Wilhelmus, sluiting.

De luisteraars willen hun toestel wel zo zacht afstellen, dat ook hun buren of huisgenoten van hun radio kunnen genieten, kunnen praten en eventueel rusten.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdienst:
Otrabanda: Del Pueblo.
Punda: Juliana.

WAT GEBEURDE ER VORIGE WEEK?

Vanavond om 20.05 uur zal Dr. Joh. Hartog, hoofdredacteur van „Dagblad Amigoe di Curaçao" het gebruikelijke Curom-weekoverzicht houden. Het gaat vooral over de gecompliceerde samenstelling van Syrië, waar sinds duizenden jaren vóór Christus' tot op heden de oorlogen elkaar steeds afwisselen. Wilt u uw radio zo zachtjes mogelijk afstellen, anders hindert u anderen.

VIERLANDEN ATHLETIEK-WEDSTRIJD.

Gisterenmiddag vond op het Sportterrein van Asiënto te Rio Canario de athletiekwedstrijd plaats tussen ploegen van Curaçao, Engeland, Nederland en Suriname.

Om even over 14 uur werd onder grote belangstelling begonnen, welke belangstelling naar gelang de middag vorderde, steeds groeide.

100 Meter hardlopen.

Als eerste kwam Rosario van Curaçao aan met een tijd van 11.8 seconden. Loran en Anasagasti, beiden van Curaçao, kwamen ook als eerste van hun afdelingen, zodat de Curaçaoënaars weer bewezen hebben de beste hardlopers te zijn.

Kogelstoten.

Dit nummer werd door Leeflang gewonnen met een worp van 11.18 meter, zodat Nederland hierin de leiding had. De tweede verste worp was van Nieuw (Curaçao) met 10.57 meter, de derde van Hellmund (Curaçao) met 10.36 meter en de vierde van Beeldstroo (Suriname) met 10.5 meter.

Verspringen met aanloop.

Met een formidabele sprong van 6.04 meter wist de bekende Curaçaose athleet Loran in dit nummer de overwinning te behalen. Cowan van Engeland was er niet ver van af met een sprong van 5.93 meter.

400 Meter hardlopen.

Schoop won dit nummer voor Curaçao met een snelheid van 56.6 seconde. Bowen van Engeland kwam als tweede met een tijd van 58.7 seconde.

Discuswerpen.

Voor Curaçao won I. Nieuw van de Sportclub „Vief" met een worp van 32.85 meter. De tweede verste worp was van Opschoor (Nederland) met 32.50 meter, de derde voor Leeflang (Nederland) met 32.34 meter en de vierde voor Beeldstroo (Suriname) met 30.82 meter.

Hoogspringen met aanloop.

Smit wist voor Nederland te winnen met een sprong van 1.67 meter na een duel met Goedhart van Suriname, die goed volhield, doch niet hoger wist te komen dan 1.65 meter. Deze hoogte bereikten ook Hodson (Engeland) met een nogal gelukkige sprong en Martijn (Curaçao), een athleet, die veel belooft en ongetwijfeld het mooiste sprong.

1500 Meter hardlopen.

Bowen van Engeland, die als tweede bij de 400 meter aankwam, toonde op de 1500 meter zelf beter te zijn. Van de start af behield hij zijn voorsprong tot het einde en legde de afstand af in 4 minuten en 56.8 seconde.

Speerwerpen.

Leeflang (Nederland), de enige die deze middag twee eerste prijzen behaalde, wierp zijn speer het verst, nl. 43.80 meter. Nummer 2 in dit nummer was Helmijr (Curaçao) met een worp van 42.03 meter. Nummer 3 was L. Opschoor (Nederland) met 41.99 meter en nummer 4 Van Niel (Suriname) met 40.18 meter.

110 Meter hordenlopen.

Anasagasti van Curaçao, die ook bij de 100 meter een goed figuur sloeg, won dit nummer met een tijd van 16.2 seconde. Tweede was Owens van Engeland met 17.1 seconde, derde Smith (Engeland) met 17.2 seconde en 4 Rosario (Curaçao) met 17.6 seconde.

Hinkstapsprong.

Dit nummer werd door Cowan van Engeland gewonnen met een sprong van 11.75 meter. Advokaat (Nederland) sprong een goede 11.67 meter.

4 x 200 m. estafette.

Toen dit laatste nummer aanbrak, had elke ploeg het volgende aantal punten: Curaçao 229 punt; Engeland 232,5 punt; Nederland 201,5 en Suriname 111 punt. Engeland stond dus vóór met 2.5 punt, dus hier ging het tenslotte tussen Engeland en Curaçao om de eindoverwinning.

Aangezien de Curaçaoënaars echter goede lopers zijn, verwonderde het niemand, dat de estafette door hun gewonnen werd en hiermede tevens de overwinning van de middag in de wacht werd gesleept.

De eindstand was aldus:

Aantal punten: Curaçao: 262; Engeland 256.5; Nederland 216.5 en Suriname 117.

Na de afloop moesten de athleten aantreden en werd in tegenwoordigheid van den Heer Ir. J. Noorduyn en verschillende Engelse officieren door den Heer Faay de prijzen in de vorm van medailles aan de kampioenen uitgereikt.

Elke eerste prijswinnaar ontving een medaille, terwijl de leden van de winnende Curaçaose ploeg nog elk een medaille ontvingen. Tevens sprak de Heer Faay nog enkele woorden van dank uit aan de medewerkers, die tot het welslagen van de wedstrijden hadden meegewerkt, en richtte hij zich speciaal tot de Surinaamse ploeg, die thans voor het eerst aan deze wedstrijden deel genomen heeft en spoorde hij aan op de ingeslagen weg voort te gaan en door te trainen om de volgende maal wederom mee te doen.

Hiermede was deze sportmiddag weer achter de rug en stroomde het talrijke publiek naar de uitgang van het terrein.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

In de afgelopen nacht werden verschillende plaatsen in Noordwestelijk Duitsland door de Raf bezocht. Hoewel niet op grote schaal bereikte men succesvolle resultaten bij de aanvallen op Essen en Dortmund waar grote branden werden veroorzaakt.

De Chinezen hebben de door de Japanners bezette stad Foochow omsingeld, terwijl een Chinese afdeling reeds in de stad vecht en de Chinezen, die met de Japanners samenwerkten, op de vlucht slaan.

Volgens berichten uit Bagdad heeft Irak de diplomatieke relaties met Italië verbroken. De Italianen moeten Irak binnen 24 uur verlaten. De Italiaanse luchtaanval op Gibraltar op 5 Juni wordt van Britse zijde ontkend. Men zegt, dat de rots niet is aangevallen sedert September 1940.

In de nacht van 5 Juni vielen wel bommen op Estapona nabij Malaga, volgens berichten van Algeciras en Malaga. De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat thans reeds vijf Duitse voorraadschepen en een trawler tot zinken zijn gebracht, die de „Bismarck" van olie en andere voorraden hadden moeten voorzien. De jacht op andere schepen wordt voortgezet.

De Parijse en andere Franse bladen gaven hedenmorgen het nieuws van de Britse invasie van Syrië en veroordeelden eenstemmig de Britse actie.

Over de strijd in Syrië zelf wordt door Londen gemeld, dat voor de eerste maal sedert de val van Frankrijk Vrije Franse strijdkrachten in een grote operatie wederom zij aan zij met de Engelsen vechten. Het aanvallende leger wordt geschat op ongeveer 20.000 man, dat volgens berichten uit Jeruzalem overal het 45.000 man grote Syrische leger terugwerpt, waar men den tegenstander ontmoet. Generaal Wavell hoopt de zeemacht, luchtmacht en het leger op voor een gecombineerde aanval, welke hij met zoveel succes in de herfst tegen de Italianen in Libye heeft gebruikt. Uit Caïro wordt gemeld, dat Britse troepen uit Irak langs de Euphrates zowel als uit Palestina en Transjordanië oprukken. Volgens Londen zou de aanval zijn begonnen op 8 Juni om 15 uur. Ook wordt gemeld, dat de Britse Middellandse Zeevloot op verschillende punten nabij de Syrische kust in actie is gekomen. Vogens een bericht uit Istanbul zou de haven Tripoli aan de Syrische kust door de vloot zijn beschoten. Uit Doorn wordt gemeld, dat ex-keizer Wilhelm hedenmiddag met alle militaire eerbewijzen werd begraven.

De Man, die het tweede grootste havencomplex ter wereld bestuurt.

Overste Gauw 12½ jaar Havenmeester.

De oppervlakte van de Curaçaose haven is ± 10 km². Ter vergelijking: de enorme Waalhaven van Rotterdam is 3 km². Baas hier is Overste Willem Gauw, sedert 30 November 1928 Havenmeester van het gehele Gebiedsdeel, dus op 30 Mei jl. jubilaris van 12½ jaar.

Na New Yorks havenmeester heeft Overste Gauw de grootste jurisdictie ter wereld. Hij heeft evenwel meer variëteit in zijn besognes dan de meeste zijner collega's. Op Curaçao is het nu eenmaal zo, dat iemand alles moet doen. Havendienst, luchtvaart, militaire diensten, oorlogsbetrekkingen, meteorologische diensten, benevens velerlei sociale verplichtingen heeft de Heer Gauw, wiens werkkamer in het havenkantoor het mooiste uitzicht van het eiland heeft.

In 1894 werd kleine Willem in Amsterdam geboren. Na de hogere burgerschool trok groot geworden Willem het adelborstenpak aan in 1911. Bij het losbarsten van Wereldoorlog I werd hij officier bij de kustbewaking en kreeg als gevaarlijk karweitje het demonteren van mijnen. Volgend jaar naar de Oost, nu om mijnen te leggen. Als dat klaar is, in 1917 naar Nederland, waar hij in Soesterberg door Thomson (latere havenmeester van Schiphol) opgeleid wordt tot vlieger. In 1918 naar De Kooy, dan in 1924 als vlieger-specialist bij de marine-staf.

Volgend jaar weer naar de Oost in marine-vliegdienst voor drie jaar. In 1927 gaat hij, vol zin voor avontuur, aan boord van Hr. Ms. Heemskerck en Tromp varen, bekruist de Middellandse Zee, door de Bosporus naar de Zwarte Zee, komt terug en...... gaat naar Curaçao. Officier in de Orde van Oranje Nassau, drager van het 25-jarig dienstkruis, van het mobilisatiekruis en van het Rode Kruis van Cuba, is de man, die thans 12½ jaar op Curaçao is, en die in het oorlogsgewricht van vandaag een zo grote verantwoordelijkheid draagt.

„Het aantal loodsreizen is mijn thermometer voor wat er omgaat in mijn haven", zegt de Havenmeester. **Elk schip boven 50 ton moet een loods aan boord nemen.** Voor wie weten wil, hoe groot dat ongeveer is: de „Fedalma", die ieder wel kent, is 64 ton, dus iets erboven. De loodsen werken hard. Acht uur vaste dienst, acht uur zg. „stand by" (dan kunnen ze op elk moment ontboden worden) en 8 uur vrije tijd. In totaal zijn er 14 loodsen op Curaçao, 3 op Aruba. Elders geen. Voor loods worden in dit Gebiedsdeel alleen 1e stuurlieden genomen, die dan nog een jaar extra opleiding krijgen. Op de passagiersschepen komt men pas na jaren dienst.

Invloed van oorlog op Havenverkeer.

Interessant is het om te constateren, dat in Willemstad het aantal stoomschepen na het uitbreken van Wereldoorlog II plotseling terugliep van 1219 in 1939 op 824 in 1940. Het aantal tankers daarentegen blijft om dezelfde aantallen schommelen, al valt het op, dat in Maart en April 1941 het aantal grote tankers sterk toenam.

Vergelijkt men de vier eerste maanden van de jaren 1938, 1939 en 1940 in San Nicolas, dan is daar teruggang te bespeuren.

Gaat men de verschillende aantallen stoomschepen in 1939 en 1940 optellen evenals de tonnages, dan komt men tot de volgende conclusie:

SAN NICOLAS.

		gt	kt
Januari	1939	100	221
	1940	105	266
	1941	73	205
Februari	1939	98	202
	1940	100	244
	1941	75	199
Maart	1939	104	246
	1940	112	246
	1941	105	219
April	1939	92	222
	1940	92	268
	1941	89	220

WILLEMSTAD.

		ss	gt	kt
Januari	1939	101	52	368
	1940	97	46	214
	1941	66	53	223
Februari	1939	94	52	321
	1940	87	58	198
	1941	49	48	210
Maart	1939	120	62	255
	1940	91	61	240
	1941	65	104	230
April	1939	101	57	297
	1940	79	45	255
	1941	67	126	24[illegible]

Achteruitgang in percenten.

Op Curaçao:

De stoomvaart liep, wat het aantal schepen betreft, in 1940 24.4% achteruit, in BRT was de teruggang 26%

De zeilvaart liep, wat het aantal zeilschepen betreft, in 1940 15,2% achteruit, in BRT 21,9%.

Op Aruba:

De stoomvaart liep in 1940, wat het schepenaantal betreft, 18,9% achteruit, in BRT 24,2%.

De zeilvaart ging ook achteruit, en wel 14,4% in aantal schepen, en 3,12% in BRT.

Ter vergelijking diene, dat de scheepvaartdepressie niet alleen op onze Eilanden wordt gevoeld. Enkele cijfers betreffende het Panamakanaal doen dat zien. **In Februari 1939 passeerden door het Panamakanaal 501 schepen, in Februari 1940 slechts 402 en in Februari van dit jaar nog minder: 363.**

De invloed van de oorlog doet zich dus overal op geweldige wijze gevoelen.

De percentages van Curaçao en Aruba zijn berekend naar het gezamenlijke van alle havens en baaien van een eiland.

Het BRT is een inhoudsmaat van 2,83m³, meegerekend alle besloten ruimten op het bovendek (onderdek vanzelfsprekend ook). De koopvaardijschepen berekenen het tonnage geheel anders dan oorlogsbodems.

Wat is een schip van 1000 ton?

„Als de Santa boot 10.000 ton is en de Bismarck 35.000, kunt u die twee cijfers absoluut niet met elkaar vergelijken, aldus de Heer Gauw. Want oorlogsschepen berekenen hun tonnen naar de waterverplaatsing, d.i. het aantal cubieke meters zoet water, dat verplaatst wordt, als het schip in het water ligt. Volgens de Wet van Archimedes — u herinnert zich wel uit uw jeugd: de man, die in bad de uitvinding deed met zijn drijvende been! — is het gewicht van het schip dan te berekenen. Bijv. 35.000 ton is 3½ millioen kilo".

— Maar hoeveel kan nu bijvoorbeeld een schip van 1000 ton BRT dragen?

„Dat zal plm. 1700 gewichtstonnen van 1000 kg. zijn."

Curaçao werkt samen met 6 zusterstations in de buurt.

Nog vele andere dingen ressorteren onder den jubilaris, wiens feest zo stil is voorbij gegaan. Toen in November 1932 de grote orkaan hier gewoed had, heeft Havenmeester Gauw zich ertoe gezet de meteorologische dienst te organiseren. **In theorie bestond er iets van zulk een aard, in de practijk was het niets.**

— Wat doet u nu hier?

„Elke dag worden de temperaturen geregistreerd, de windrichting bepaald, de windkracht, de vochtigheid van de lucht, de barometerstand opgenomen en de hogere luchtlagen onderzocht. Ik heb hierin een enorme steun in den Heer A. N. Th. van Meeteren, technisch ambtenaar van de kustverlichting. Wij werken hier samen met 6 stations in de buurt. In San Juan staat het sleutelstation, waar uit alle gegevens een synoptisch weerbericht wordt samengesteld, dat naar Washington gaat."

Van de meteorologische diensten wordt voorts gebruik gemaakt door de K.L.M., de „rookzaken" op Aruba, de oliebedrijven op Aruba en Curaçao.

Wanneer komt de vliegdienst naar Bovenwinden eindelijk?

Als de Heer Gauw eenmaal aan het praten is, gaat hij voort. En hij kàn praten, omdat hij op zovele terreinen thuis is. De havenmeester heeft 12 jaren gevlogen, is vliegdienst-specialist geweest en was dan ook de aangewezen man om als inspecteur van de luchtvaart op te treden. Ook neemt hij piloten-examens af, organiseert de aanleg van luchtvaartterreinen etc.

„Ik heb steeds plannen op dit gebied. Na mijn komst heb ik 7 jaar om de K.L.M. gevraagd. Eindelijk is zij gekomen. Nu vraag ik om vliegdiensten naar de Bovenwinden. **Ons Gebiedsdeel is veel te los van verband, hetgeen in deze tijd funest is.** Op St. Maarten is een prachtig terrein, dat voor aanleg van een vliegveld in aanmerking komt. Statenlid Plantz is de eigenaar en het zou een mooie geste zijn van den Heer Plantz, die voor de belangen van de Bovenwinden steeds zo vurig opkomt in de Staten, dit terrein af te staan vóór dit doel."

De Heer Gauw heeft bovendien nog oorlogsbetrekkingen. Hij is commandant van de onderzoekings- en bewakingsdienst. De eerste moet de binnenkomende schepen onderzoeken of ze soms paarden van Troje aan boord hebben. De tweede dienst houdt contrôle op de patrouillevaartuigen rond de kust. Een andere baan is die van Prijscommissaris. Dit brengt mede, dat de Heer Gauw als officier van justitie moet optreden voor het prijsgerecht t.a.v. prijs gemaakte Duitse schepen en ladingen voor de oorlogvoering (als het niet voor de oorlogvoering is, grijpt Regeling Rechtsverkeer ze!), verder het technisch beheer van de schepen en de financiële regeling. Voor dit laatste stoffe de Nederlandse Regering 5½ ton op 's Heren Gauws privé-rekening. Buiten de Administratie van Financiën om, moet de Havenmeester hiervan de prijs gemaakte schepen onderhouden.

Willemstad:

	ss	Brt	gt	Brt	kt	Brt	Zs	Brt	div.	Brt	dg	nt
1938	1.287	4.486.787	700	5.295.112	4.048	11.087.213	577	52.102	66	517.076	9659	4.478
1939	1.219	4.335.776	710	5.502.559	3.545	9.673.034	599	55.390	74	514.064	8804	4.108
1940	824	2.434.722	564	4.354.493	2.787	7.561.161	507	43.047	66	278.695	7242	3.126
Jan. '41	66	172.744	53	424.527	223	584.014	40	3.173	8	50.151	590	264
Febr.	49	131.598	48	379.733	210	564.300	31	2.375	6	23.772	513	240
Mrt.	65	203.597	104	881.752	230	634.765	34	2.622	2	1.197	639	310
Apr.	67	214.447	126	1.050.231	241	644.515	34	2.669	1	5.500	687	284

Bullenbaai:

	ss	Brt	gt	Brt	kt	Brt	Zs	Brt	div.	Brt	dg	nt
1938	——	————	209	1.560.513	56	84.046	—	———	—	———	460	[illegible]
1939	——	————	206	1.509.276	65	115.275	—	———	—	———	446	[illegible]
1940	——	————	127	933.243	66	147.947	—	———	—	———	338	[illegible]
Jan. '41	——	————	10	72.192	1	2.696	—	———	—	———	19	[illegible]
Febr.	——	————	14	102.717	8	14.636	—	———	—	———	34	[illegible]
Mrt.	——	————	8	59.565	6	12.696	—	———	—	———	24	[illegible]
Apr.	——	————	19	146.572	9	15.628	—	———	—	———	50	[illegible]

Caracasbaai:

	ss	Brt	gt	Brt	kt	Brt	Zs	Brt	div.	Brt	dg	nt
1938	160	1.419.110	218	2.524.187	355	871.841	8	630	29	578.041	1234	[illegible]
1939	157	1.356.287	266	2.159.578	356	905.443	—	—	34	770.312	1123	[illegible]
1940	129	1.231.617	238	1.948.272	211	590.116	1	178	22	474.585	854	[illegible]
Jan. '41	7	43.800	22	181.091	11	32.594	—	—	4	42.846	71	[illegible]
Febr.	6	65.598	18	153.898	4	11.609	—	—	1	8.040	46	[illegible]
Mrt.	5	52.920	24	201.094	7	19.731	—	—	—	———	48	[illegible]
Apr.	12	109.231	15	120.456	5	12.165	—	—	—	———	47	[illegible]

Fuikbaai:

	ss	Brt	gt	Brt	kt	Brt	Zs	Brt	div.	Brt	dg	nt
1938	40	140.756	——	————	1	1.217	—	———	—	———	84	[illegible]
1939	—	———	——	————	34	102.342	—	———	—	———	70	[illegible]
1940	—	———	——	————	8	10.426	—	———	—	———	17	[illegible]
Jan. '41	—	———	——	————	6	14.300	—	———	—	———	13	[illegible]
Febr.	—	———	——	————	2	3.578	—	———	—	———	4	[illegible]
Mrt.	—	———	——	————	2	4.600	—	———	—	———	4	[illegible]
Apr.	—	———	——	————	5	8.536	—	———	—	———	10	[illegible]

Paardenbaai:

	ss	Brt	gt	Brt	kt	Brt	Zs	Brt	div.	Brt	dg	nt
1938	373	651.361	——	————	——	————	786	33.265	—	———	——	[illegible]
1939	405	669.937	——	————	——	————	650	33.243	—	———	——	[illegible]
1940	260	430.338	——	————	——	————	556	32.206	—	———	——	[illegible]
Jan. '41	18	31.242	——	————	——	————	52	2.396	—	———	——	[illegible]
Febr.	21	38.585	——	————	——	————	52	1.383	—	———	——	[illegible]
Mrt.	21	39.765	——	————	——	————	58	2.675	—	———	——	[illegible]
Apr.	18	29.255	——	————	——	————	50	2.031	—	———	——	[illegible]

Druifbaai:

	ss	Brt	gt	Brt	kt	Brt	Zs	Brt	div.	Brt	dg	nt
1938	—	———	92	715.147	49	141.931	——	———	—	———	——	[illegible]
1939	—	———	124	983.660	107	388.767	——	———	—	———	——	[illegible]
1940	—	———	89	698.205	74	230.538	——	———	—	———	——	[illegible]
Jan. '41	—	———	6	61.223	5	13.871	——	———	—	———	——	[illegible]
Febr.	—	———	6	59.108	3	7.182	——	———	—	———	——	[illegible]
Mrt.	—	———	11	111.348	5	14.701	——	———	—	———	——	[illegible]
Apr.	—	———	11	100.933	5	13.825	——	———	—	———	——	[illegible]

St. Nicolaasbaai:

	ss	Brt	gt	Brt	kt	Brt	Zs	Brt	div.	Brt	dg	nt
1938	140	539.465	1.236	10.120.763	2.810	8.363.108	—	————	47	144.459	2217	[illegible]
1939	116	646.004	1.283	10.589.520	2.765	8.506.213	—	————	37	157.990	2550	[illegible]
1940	30	116.028	972	7.846.287	2.371	7.194.900	—	————	33	100.222	1947	[illegible]
Jan. '41	2	5.046	73	618.672	205	611.041	—	————	—	———	142	[illegible]
Febr.	1	5.041	75	628.538	199	587.305	—	————	—	———	134	[illegible]
Mrt.	2	8.110	105	838.636	219	641.698	—	————	—	———	176	[illegible]
Apr.	1	3.758	89	742.691	220	643.826	—	————	—	———	177	[illegible]

In bovenstaand schema worden weergegeven de aantallen soorten van schepen, tonnages en loodsreizen in de havens van Curaçao en Aruba gedurende de laatste 3 jaren uitgevoerd. Biezonderheden over herkomst e.d. der schepen worden in het landsbelang met opzet weggelaten. De gegevens voor deze statistiek werden verstrekt door Havenmeester, Overste Willem Gauw. Voor de jaren vóór 1938 zij verwezen naar Frater Realino's boek „De Nederlandse Antillen", 3e druk, blz. 196—198. [illegible] statistiek komt telkens eerst het soort schip, dan het bruto tonnage. [illegible] de verklaring van de afkortingen: ss-stoomschepen, Brt-bruto register[illegible] (wat dat is, wordt in nevenstaand artikel uitgelegd), gt-grote tankers, kleine tankers, zs-zeilschepen, dg-dagreizen van loodsen, nt-nachtreizen [illegible] schepen, die niet onder een van de categorieën vallen.